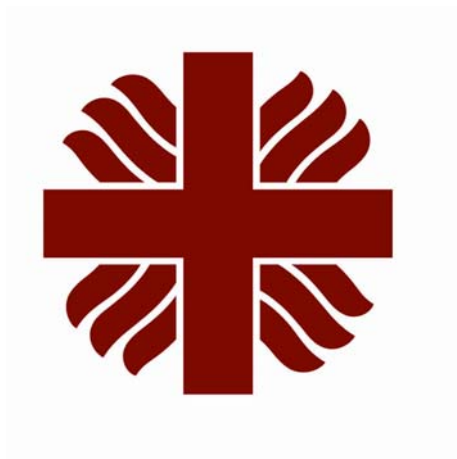

Gréckokatolícka diecézna charita

Hlavná 2, 080 01 PREŠOV

Výročná správa 2004

Obsah:

Príhovor duchovného správcu GK DCH.....	3
Poslanie GK DCH.....	4
Cieľ GK DCH.....	4
Právna forma GK DCH.....	4
História vzniku GK DCH.....	4
Oblasť pôsobenia GK DCH.....	4
Centrum diecéznej charity.....	5
Duchovná správa GK DCH.....	6
Pastoračná prax	6
Aktivačná činnosť	7
Prehľad poskytovaných sociálnych služieb	8
Resocializačný systém Cesta k domovu.....	8
Sociálne centrum.....	9
Nocľaháreň Archa.....	11
Dom Charitas.....	13
Domov nádeje.....	14
Doplnkové aktivity RS CKD.....	16
CESTA	16
KAHAN	18
Agentúra podporovaného zamestnávania	19
Školiace pracovisko KVDaSP	20
Národný deň abstinentov	21
Zahraničie	22
Charitatívna služba v rodinách.....	23
Dom sv. Anny Stará Ľubovňa.....	26
Sociálna prevencia a sociálne poradenstvo.....	28
Charitné centrum pre deti a mládež Humenné	30
Prehľad poskytovaných zdravotníckych služieb.....	32
Agentúry domácej ošetrovateľskej služby.....	32
Iné aktivity realizované na CDCH.....	33
Spolupracujúce organizácie a jednotlivci.....	35
Darcovia materiálni a finanční	36
Finančné hospodárenie GK DCH.....	37
Záver – svedectvá klientov	38
<i>Prílohy: Adresár GK DCH</i>	41

Milované sestry a bratia!

Zásadné spoločenské zmeny aj v našej spoločnosti sú sprevádzané mnohými reformami, novými zákonmi, ktoré usmerňujú vývoj spoločnosti istým smerom podľa predstáv politických síl, ktoré pri voľbách získali svoje mocenské postavenie. Reformy v ekonomickej oblasti majú svoj dopad na sociálny status spoločnosti a môže nastať situácia výraznej polarizácie spoločnosti na viac bohatých a viac chudobných ľudí alebo dokonca na veľmi bohatých a veľmi chudobných ľudí. A toto sa deje aj u nás. Pokusy o zmiernovanie týchto veľkých rozdielov spoločnosť síce robí, ale nestíha dobiehať trend polarizácie. A tak potom chudobní vo svojej biede žobujú o odrobinky a bohatí vo svojej ľahostajnosti si nevšímajú chudobných ani vo svojej blízkosti.

Toto je už ale obraz, ktorý vykreslil Ježiš vo svojom podobenstve o „boháčovi a Lazarovi“ /Lk 16, 19 – 31/ a vyzýva ním všetkých, ktorí sú v podobnej situácii na reformu ľudského zmýšľania podľa zákonov Božej „ekonomiky“, čiže Božej lásky. Ježiš v tomto podobenstve nekritizuje politické pomery, ani zlú ekonomickú situáciu, ale apeluje na zmenu zmýšľania konkrétneho človeka, keď nám predstavuje boháča a chudobného v dvoch opačných polohách. Najprv je boháč v raji pozemského života a chudobný Lazar v pozemskej biede a po smrti obidvoch si vymenia svoje pozície. Ježiš neumiestňuje v podobenstve boháča po smrti na miesto múk za to, že bol bohatý, že deň čo deň prepychovo hodoval, že sa skvostne obliekal do purpuru a kmentu, ale že bol nevšímavý ku Lazarovi, ktorý ležal nie niekde za plotom, kde ho boháč nemusel zbadáť, ale pri bráne, kadiaľ boháč pravidelne prechádzal a musel ho vidieť, že bol ľahostajný k jeho základným potrebám pre život aspoň v odrobinkách, že bol ľahostajný k poníženiu jeho ľudskej dôstojnosti, že bol k jeho biede ľahostajnejší ako jeho vlastné psy, ktoré mu lízali rany.

Bohatstvo nie je zlo a chudoba nie je dobro, podľa čoho by Boh odmeňoval človeka vo večnosti. Ale všetko, čo bohatý rozdá pre zmiernenie biedy chudobného, všetko získa. Z pozemskej banky si preniesie poklad do nebeskej. Ale zasa všetko, čo si nechá pre ukojenie vlastného egoizmu, definitívne stratí niekedy tak rýchlo, ako sa rýchlo strácajú hodnoty, napr. pri prírodných katastrofách. Prírodná katastrofa v juhovýchodnej Ázii alebo v našich Tatrách sú toho dôkazom alebo ukážkou.

Poslaním našej Charity podľa jej štatútu je napĺňanie evanjeliového prikázania lásky k Bohu a k blížnemu a pomoc ľuďom v núdzi. Toto evanjeliové poslanstvo chceme šíriť a konať v konkrétnych aktivitách služby tým najbiednejším aj s pomocou tých, ktorí už reformujú svoje zmýšľanie a nesprávajú sa k chudobným ako boháč z Ježišovho podobenstva.

A keďže aj naša dnešná spoločnosť má svojich Lazarov popri boháčoch, má tých, ktorí vo svojich rôznych spoločenských biedach buď osobne, alebo v rôznych sociálnych a charitatívnych zariadeniach čakajú na všímavosť bohatých a na ich dobročinné sponzorské príspevky, ktoré raz určite každému štedrému darcovi pomôžu dostať sa tam, kde sa dostal Lazar.

o. RNDr. Jozef Voskár
titulárny kanonik
duchovný správca GK DCH

Poslanie GK DCH

Poslaním Gréckokatolíckej diecéznej charity (GK DCH) je napĺňanie evanjeliového prikázania lásky k Bohu a k blížnemu a pomoc ľuďom v núdzi.

Cieľ GK DCH

V zmysle slov: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ /Mt 25, 40/, preukazovať činorodú službu, aby každý človek bez výnimky mohol žiť, poznať svoju dôstojnosť, hodnotu a poslanie, a tak sa na základe slobodnej voľby mohol prejavovať a realizovať.

Právna forma GK DCH

GK DCH je právnickou osobou v zmysle zákona č. 308/91 Z. z. a je evidovaná ako účelové zariadenie katolíckej cirkvi na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky.

História vzniku GK DCH

GK DCH bola zriadená Jeho Excelenciou bl. biskupom Pavlom Petrom Gojdičom, OSBM v novembri 1947 ako diecézna odbočka Ústrednej Karity na Slovensku. Ako prvý diecézny riaditeľ bol menovaný o. Marián Ján Potaš, OSBM. Gréckokatolícka diecézna charita obnovila svoju činnosť v septembri 1991 na podnet Jeho Excelencie Mons. Jána Hirku, sídelného prešovského biskupa a v roku 1996 nadobudla právnu subjektivitu. Súčasným riaditeľom GK DCH je Ing. Maroš Šatný.

Oblasť pôsobenia GK DCH

GK DCH sídli v Prešove a pôsobí na území Prešovskej eparchie, ktorá svojou rozlohou zodpovedá približne rozlohe Prešovského kraja, pričom zahŕňa aj farnosti na strednom a západnom Slovensku.

Centrum diecéznej charity:

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Telefón/Fax: 00421-051/ 77 23 970
E-mail: charitagkdch@stonline.sk
Web stránka: [http:// charita.grkatpo.sk](http://charita.grkatpo.sk)

Riaditeľ GK DCH a štatutárny orgán:	Ing. Maroš Šatný
Zástupca riaditeľa, koordinátor pre RS CKD:	Mgr. Peter Valíček
Administratívna pracovníčka, sekretárka riaditeľa:	Ing. Katarína Švedová
Koordinátorka pre zahraničie, migračná asistentka:	Ing. Mária Rajňáková
Koordinátorka pre ADOS a CHSR:	Mgr. Dagmar Chanáthová
Ekonomka GK DCH:	Ing. Mgr. Libuša Miháliková
Mzdová účtovníčka, personalistka:	Helena Kaššayová
Účtovníčka:	Valéria Rabatinová

Externí spolupracovníci:

Duchovný správca GK DCH:	RNDr. o. Jozef Voskár
Právnik GK DCH:	JUDr. Peter Krajňák
Web dizajnér:	Ing. Juraj Jurčišín

Úlohy Centra diecéznej charity:

- zastupuje GK DCH pri jednaniach s predstaviteľmi štátnej správy, samosprávy, Slovenskou katolíckou charitou a inými inštitúciami,
- jedná s úradmi práce, sociálnou a zdravotnou poisťovňou, finančnými inštitúciami,
- vedie účtovníctvo jednotlivých sociálnych služieb, spracováva, zasiela výplaty a odvody do fondov, následne spracováva fakturácie mzdových nákladov pracovníkov zamestnaných formou VPP, vykonáva personalistiku a iné činnosti,
- tvorí a prehodnocuje rozpočet GK DCH,
- pripravuje informačné a propagačné materiály, spracováva štatistické údaje a zabezpečuje informovanie verejnosti o činnosti GK DCH,
- tvorí metodiku projektov, pripravuje a uvádza do praxe nové projekty GK DCH,
- tvorí koncepciu činnosti GK DCH a určuje celkovú stratégiu jej rozvoja,
- zabezpečuje vzdelávanie a duchovnú i odbornú formáciu pracovníkov,
- zastrešuje medzinárodné kontakty a koordinuje humanitárnu pomoc a jednorázové aktivity.

Duchovná správa GK DCH

Duchovný správca – o. RNDr. Jozef Voskár.

1. Pravidelné aktivity:

a) pre klientov GK DCH

- skupinka s klientmi v DOCH 1x mesačne – posledný piatok v mesiaci – 1,0 hod.,
- katechéza pre klientov v NOA a DON 1x mesačne v priestoroch NOA – 2,0 hod.,
- individuálne rozhovory podľa potreby,
- príprava niektorých klientov k prijatiu sviatosti krstu, birmovania a eucharistie,

b) pre pracovníkov GK DCH

- katechézy 1x mesačné v priestoroch DOCH – 1,5 hod.,
- spolupráca s riaditeľom GK DCH na rozvoji organizácie hlavne v iných regiónoch našej eparchie,
- individuálne rozhovory podľa potreby,

c) spoločné pre klientov, pracovníkov aj verejnosť

- liturgia 1x mesačne v piatok po prvom piatku v priestoroch DOCH,
- redakčná rada 1x mesačne – 1,5 hod.,
- sved' 1x mesačne v prvý piatok v mesiaci – 2,0 až 3,0 hod.,
- klub KAHAN – 1x mesačne – tretí štvrtok v mesiaci – 2,0 hod.

2. Jednorázové aktivity:

- Národný deň abstinencov 3.9.2004 – príspevok a sv. liturgia,
- rádio Lumen – prezentácia práce v charite – 3,0 hod.,
- Vianoce s klientmi v jednotlivých zariadeniach RS CKD 24.12.2004 – katechéza,
- príspevky do časopisu Cesta.

Vyhodnotenie:

Duchovná správa v GK DCH sa postupne vyvíjala a vyvíja a má svoje významné miesto pri formovaní ľudí, ktorí akýmkoľvek spôsobom prichádzajú do styku s organizáciou.

V septembri tohoto roku sa na podnet niektorých pracovníkov začali pravidelné mesačné katechézy, ktorých cieľom je prehĺbenie duchovného povedomia všetkých pracovníkov GK DCH v Prešove a ich vzájomné duchovné zjednocovanie sa pri poskytovaní služieb klientom.

Pastoračná prax

V novembri 2004 nastúpili do pastoračnej praxe 4 študenti Gréckokatolíckeho kňazského seminára bl. biskupa Pavla Petra Gojdiča OSBM, ktorí pôsobia v jednotlivých aktivitách GK DCH na území mesta Prešov. Ich pôsobenie na jednotlivých pracoviskách je vyhodnocované 1x mesačne a sú aktívne zapájaní v rámci ich možností aj do duchovnej správy. Organizačne zabezpečuje pastoračnú prax Mgr. Peter Michančo.

Aktivačná činnosť

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Telefón/fax: 051/ 77 23 970
Kontaktná osoba: Ing. Katarína Švedová
Personál: 1 koordinátor

Charakteristika: aktivačná činnosť /AČ/ podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. službách v zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Cieľ AČ: podpora udržiavania pracovných návykov uchádzačov o zamestnanie s dôrazom na dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných v hmotnej núdzi ako prostriedok zvyšovania ich zamestnateľnosti.
 Aktivačná činnosť sa vykonáva najmenej desať hodín týždenne.

Cieľová skupina: dlhodobo nezamestnaní,
 nezamestnaní v hmotnej núdzi,
 klienti Nocľahárne Archa,
 klienti Domova nádeje.

Miesto činnosti:

Nocľaháreň Archa, redakcia Cesta, Pod Táborom 33, Prešov

Počet zúčastnených: 35.
 Doba trvania: 15.4.2004 – 30.4.2005
 Poskytované služby:
 pomocné administratívne práce,
 stráženie verejných priestorov,
 poskytovanie sociálnych služieb,
 drobné stavebné úpravy.

Charitatívna služba v rodinách, Budovateľská 12, Snina

Počet zúčastnených: 2.
 Doba trvania: 15.11.2004 – 30.4.2005
 Poskytované služby:
 donáška obeda,
 zabezpečenie nákupov,
 kontakt so spoločenským prostredím,
 pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí.

Skúsenosti:

Aktivačná činnosť bola obojstranným prínosom pre GK DCH i účastníkov. Dalo sa do poriadku okolie objektu Pod táborom 33. Vyrúbali sa kríky a zozbieral sa odpad. Za spolupráce Rómov z vedľajšej budovy zaradených v AČ sa udržiaval poriadok aj v ich vonkajších priestoroch. Pri drobných stavebných úpravách sa dali do poriadku podlahy, vysadili sa kríky okolo oplotenia. Pod dohľadom sa vykopal kanál, do ktorého sa potom uložilo plynové potrubie. Vymurovali sa priečky pre nové kancelárie, kuchynka a sociálne zariadenie, vymaľovali sa steny, urobil sa drevný obklad. V celom objekte sa vykonávali údržbárske práce.

Prehľad poskytovaných sociálnych služieb

Resocializačný systém Cesta k domovu /RS CKD/:

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Telefón: 051 / 77 23 970
Koordinátor RS CKD: Mgr. Peter Valiček.

Cieľ RS CKD: komplexná resocializácia a reintegrácia osôb závislých od návykových látok a osôb bez domova.

Cieľová skupina: osoby - závislé od alkoholu a iných návykových látok,
 - závislé od hracích automatov – patologické hráčstvo,
 - po výkone väzby alebo trestu odňatia slobody,
 - spoločensky neprispôsobené.

Charakteristika RS CKD:

- základom systému sú štyri stupňovité a navzájom spolupracujúce zariadenia resp. služby poskytujúce starostlivosť podľa zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, (viď. schéma RS CKD v prílohe),
- doplnkové aktivity – pravidelného a jednorázového charakteru,
- spolupracujúci odborníci.

Zariadenia resp. služby:

0. stupeň	Sociálne centrum
1. stupeň	Nocľaháreň Archa
2. stupeň	Dom Charitas
3. stupeň	Domov nádeje

Doplnkové aktivity pravidelné: Cesta–časopis abstinentov, bezdomovcov a sympatizantov,
 KAHAN - Klub alkoholikov hľadajúcich abstinenciu,
 Školiace pracovisko Katedry vzdelávania dospelých a sociálnej práce, FF Prešovskej univerzity v Prešove,
 Agentúra podporovaného zamestnávania pri RS CKD.

jednorázové: organizácia Národného dňa abstinentov, spolupráca so zahraničím – s organizáciami podobného zamerania z Poľska, Francúzska a Českej republiky, účasť a usporiadavanie rôznych akcií v rámci SR v spolupráci so subjektami účinkujúcimi v oblasti prevencie, liečby a doliečovania závislých osôb a p.

Spolupracujúci odborníci:

- odborný garant – externý psychológ RS CKD, supervízor RS CKD,
- ďalší odborníci – psychiatri, kňaz, praktickí lekári pre dospelých, právnik, stomatológ, toxikológ, projektový manažér.

Projektový a finančný manažér RS CKD:

- v priebehu prvého štvrťroka navštívených vyše 50 podnikateľských subjektov v rámci kampane 2%. Po nej rozdelenie kompetencií a vzhľadom na náročnosť obidvoch činností sa vyprofilovala iba pozícia projektového manažéra,
- celkovo bolo podaných 9 projektov, z ktorých sú 4 podporené sumou 12 186 960,- Sk. Z toho priama podpora pre GK DCH tvorí sumu 7 510 940,- Sk. Jeden z projektov už skončil, dva budú prebiehať v roku 2005 a jeden až do 30.6.2007,
- mimovládne organizácie prechádzajú zložitým obdobím, nakoľko väčšina donorov po našom vstupe do EÚ odišla ďalej do východnejších krajín. Do budúcnosti bude aj pre GK DCH strategické vedieť sa pružne prispôbiť dopytovo - orientovaným projektom podporovaným cez štrukturálne fondy Európskeho spoločenstva.

Hlavné výsledky:

- komplexná starostlivosť o cieľovú skupinu občanov,
- návazná starostlivosť v regióne o občanov po skončení liečby v zdravotníckom zariadení na liečbu drogovo závislých osôb, o občanov po výkone väzby alebo trestu odňatia slobody, o mladých ľudí po dovŕšení dospelosti a odchode z DD a pod.,
- stabilizácia spolupráce s odborným garantom a supervízorom RS CKD,
- postupná stabilizácia činnosti projektového manažéra pre RS CKD,
- rozbeh činnosti Školiaceho pracoviska Katedry vzdelávania dospelých a sociálnej práce, FF Prešovskej univerzity v Prešove a Agentúry podporovaného zamestnávania pri RS CKD.

0. stupeň: Sociálne centrum /SC/

Adresa: Pod Táborom 33, 080 01 Prešov

Telefón: 051/ 77 23 752

Kontaktná osoba: Kundračiková Mária, vedúca Sociálneho centra.

Charakter zariadenia: výkon sociálnej prevencie a poskytovanie sociálneho poradenstva podľa § 5 a §12 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Personál: sociálny poradca,
terénny sociálny pracovník.

Zahájenie činnosti: po novembri 1989 bola obnovená činnosť GK DCH ako diecézneho pracoviska SKCH. Vo februári 1992 vznikla jej 1. aktivita pod názvom „Príjem núdznych“, ktorá sa postupne transformovala do dnešnej podoby sociálneho centra a od 1.7.1998 bol uvedený do činnosti projekt komplexnej resocializácie ľudí bez domova a drogovo závislých pod názvom „Cesta k domovu“ /RS CKD/ a SC sa uvedeným dňom stalo jeho trvalou súčasťou.

Kapacita: zariadenie ubytovanie neposkytuje,
(priemerný počet návštev denne - 7,5).

- Cieľová skupina:**
- klienti z jednotlivých resocializačných stupňov RS CKD,
  - pripravovaní klienti pre vstup do zariadení RS CKD (z PAL, CPLDZ, NVÚ a pod.),
  - spontánne prichádzajúci klienti (závislí, po výkone trestu odňatia slobody, mladí ľudia z detských domovov, rodiny v kríze a pod.),
  - klienti vyhľadani v teréne na území mesta Prešov.

Poskytované služby:

- ambulantný, terénny kontakt s klientmi a vyhľadávacia činnosť rizikových skupín,
- poskytovanie informačného a protidrogového poradenstva,
- príprava klientov na vstup do zariadení RS CKD,
- zostavovanie resocializačných krokov klientov,
- poskytovanie sociálnej, administratívnej výpomoci, peňažná úschova a spoluosporádanie,
- práca v teréne (návštevy na PAL Prešov, sprevádzanie klientov),
- šatstvo a obuv, hygienické potreby, potravinová pomoc, sprchovanie,
- vedenie Centrálnej evidencie klientov RS CKD.

Základné štatistické údaje:

Počet návštev	Počet príjmových dní	Prírastok klientov v centrálnej evidencii za rok 2004
1. 504	192	181

Poskytnuté služby:

Služby	Za rok 2004	Zmena oproti roku 2003
administratívne práce a korešpondencia	1. 800	+118
poradenstvo	788	-232
sprostredkovanie	1.303	+110
osobné doklady a iné	12	-13
spoluosporádanie	38	-27
práca v teréne	47	-50
sprchovanie	28	-24
šatstvo, obuv	186	+26
telefón	231	-
finančná alebo materiálna výpomoc	103	-
iné	38	-
nevyhovenie	17	-

	DOCH	RS DON	ZCHB DON
Počet žiadostí	35	5	13
Spolu (okrem NOA)	53		

	DOCH	RS DON	ZCHB DON
Počet sprost. pobytov	33	5	13
Spolu	51		

Hlavné výsledky zariadenia:

- rozbeh terénnej a vyhľadávacej činnosti závislých osôb resp. bez domova na území mesta Prešov po prijatí terénneho sociálneho pracovníka,
- predelením kancelárskych priestorov SC sa vytvorili adekvátnejšie podmienky pre poskytovanie služieb SC (obaja poradcovia majú vytvorený priestor pre nerušenú diskretnú komunikáciu s klientom).

Zámery do ďalšieho obdobia:

- stabilizácia výkonu sociálnej prevencie a poskytovania sociálneho a protidrogového poradenstva najmä v súvislosti z jeho financovaním,
- stabilizácia terénnej a vyhľadávacej činnosti rizikových skupín obyvateľstva a zároveň rozšírenie a stabilizácia spolupráce so zdravotníckymi, sociálnymi zariadeniami a štátnymi inštitúciami pri riešení problémovej situácie klientov z terénu,
- dokončenie transformácie Centrálnej evidencie klientov RS CKD do softwarovej podoby.

1. stupeň: *Nočľaháreň ARCHA /NOA/*

Adresa: Pod Táborom 33, Prešov

Telefón: 051/ 77 21 697

Kontaktná osoba: Rudolf Bača, vedúci zariadenia.

Charakter zariadenia: útulok s celodennou prevádzkou podľa § 30 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci.

Kapacita: 53 miest, (37 mužov a 16 žien).

Cieľová skupina:

- sprostredkovaní klienti z 0. stupňa RS CKD,
- čakatelia na protialkoholickú alebo inú liečbu,
- neúspešne resocializovaní klienti z vyšších stupňov RS CKD (s drogovou recidívou),
- spontánne prichádzajúci klienti na prenocovanie – závislí v kríze, osoby bez domova, po výkone trestu, mladí ľudia z DD, osoby v dočasnej kríze bez prístrešia...,
- alkoholici, toxikomani, bezdomovci a iní.

Personál: 6 socioterapeutov,
2 ergoterapeuti.

Poskytované služby:

- nocľah s možnosťou celodenného pobytu a prípravy teplej stravy,
- možnosť celkovej hygienickej očisty a výmeny šatstva,
- možnosť prania a žehlenia osobných vecí,
- pracovná terapia – práce v okolí objektu, distribúcia časopisu Cesta,
- iniciovanie osobných pohovorov socioterapeutmi na

- riešenie nepriaznivej situácie klienta,
- spoluospodárenie s klientom,
- využívanie servisu služieb Sociálneho centra.

Zahájenie činnosti: dňa 20.3.1997 začatá skúšobná prevádzka projektu s kapacitou 22 miest len na prenocovanie, od 1.10.1999 spustenie celodenného pobytu pre klientov pri kapacite 53 miest, z toho pre 16 žien.

Štatistický prehľad za rok 2004 s porovnaním s rokom 2003:

Text položky	r. 2004	r. 2003	Rozdiel
počet evid. klientov	210	206	+4
z toho muži	166	160	+6
z toho ženy	44	46	-2
počet klientov na 1 noc	53,7	50,7	+3

Počet klientov pripravených a nastúpených na liečbu závislostí	12
Počet klientov, ktorí postúpili -	
do RS DON	1
do ZCHB DON	6
do RS DOCH	3
do iného zariadenia mimo RS CKD,	18
ktorí sa vrátili domov alebo našli podnájom	65

Hlavné výsledky zariadenia:

- modernizácia a doplnenie základného vybavenia 3 izieb na poschodí,
- zníženie počtu klientov na izbách prostredníctvom stavebných úprav zariadenia,
- zriadenie a vybavenie pracovísk ergoterapie v rámci možností zariadenia,
- prijatie dvoch nových pracovníkov viedlo k zintenzívneniu kontaktov socioterapeutov útulku s klientmi zariadenia,
- čiastočné nahradenie elektrického ohrevu vody plynovým (postupné celkové dokončenie plynofikácie by malo viesť k zníženiu režijných nákladov na prevádzku zariadenia).

Zámery do ďalšieho obdobia:

- zintenzívnenie práce s klientmi formou pracovnej terapie,
- dokončenie modernizácie izieb na poschodí,
- dokončenie plynofikácie ohrevu teplej vody,
- vytvorenie ďalšej kuchyne pre klientov na poschodí,
- zabezpečenie stravovania pre klientov bez príjmu.

2. stupeň: Dom Charitas /DOCH/

Adresa: Jarková 79, 080 01 Prešov
Telefón: 051/ 77 23 709, 051/ 75 94 811
e-mail: rsckd@stonline.sk

Kontaktná osoba: Ing. Branislav Božek, vedúci zariadenia.

Charakter zariadenia: resocializačné stredisko s celodennou prevádzkou a pracovnou terapiou.

Personál: 5 terapeuti,
2 ergoterapeuti.

Kapacita: 17 miest pre mužov.

Zahájenie činnosti: Dom Charitas začal svoju činnosť 3.11.1993 ako azylový dom pre osoby bez domova. Od 1.7.1999 bol registrovaný ako kombinované zariadenie resocializačného strediska a útulku a od 1.5.2001 je registrovaný už len ako resocializačné stredisko.

Pracovná terapia: práce v okolí Domu potrebné pre bežnú prevádzku, kuchyňa, práčovňa, autoumyváreň, stolárska dielňa, záhrada 8 árov.

Základné štatistické údaje:

Počet evidovaných klientov	- spolu	47
	- z toho prechádzajúci z roku 2003	14
Odišli z RS DOCH	- spolu	31
	- z toho - po riadnom ukončení resocializácie	7
	- porušenie zásad resoc. resp. z vlastnej vôle	24
	- abstinujú v súčasnosti - po resocializácií	6
	- z vlastnej vôle	1
	- abstinuje spolu z roku 2003	23%
Z celkového počtu klientov:		
	závislí na alkohole	42
	závislí na heroíne	3
	kombinovaná závislosť (alkohol, gambler)	1
	kombinovaná závislosť (alkohol, lieky)	1
počet poskytnutých pobytov		5.298
rezervácia (ospravedlnená dočasná neprítomnosť)		521
percentuálna využiteľnosť zariadenia spolu (v %)		94,6
priemerný počet poskytnutých pobytov za deň (bez rezervácie)		14,7

počet miest pre klientov v pracovnej terapii (kuchyňa, práčovňa, autoumyváreň) 14
 počet poskytnutých služieb v pracovnej terapii: kuchyňa 19. 416 jedál
 (raňajky, obedy, večere v rámci celodenného stravovania)
 práčovňa 665 zákazok
 autoumyváreň 2.250 zákazok

Hlavné výsledky zariadenia:

- zriadenie a vybavenie stolárskej dielne v objekte zariadenia,
- stabilizácia stretnutí s príbuznými klientov 5x ročne, pokiaľ je rodina ochotná spolupracovať,
- stabilizácia pracovnej terapie na záhradke a v nej dopestovanie zeleniny pre potreby kuchyne,
- využívanie vlastnej posilňovne v priestoroch zariadenia a 1x týždenne telocvične po 1,0 hod. a,
- dopĺňanie vzdelania klientov počas resocializácie (rekvalifikačné kurzy, maturita a pod.),
- zefektívnenie práce ergoterapeutov v pracovnej terapii znížením počtu úväzkov na 2.

Kontakt s klientmi po ukončení resocializácie a odchode z RS CKD je zabezpečovaný cez:

- ich účasť na stretnutiach klubu KAHAN,
- osobný kontakt pri ich rôznych požiadavkách od RS CKD,
- cez účasť na jednorazových akciách uskutočnené v RS CKD počas roka ako napr. NDA,
- víkendové pobyty pre integrovaných klientov, ktorí neboli umiestnení v ZCHB DON,
- stretnutia s rodinnými príslušníkmi a klientmi ochotnými pokračovať v tejto spolupráci.

Zámery do budúcnosti:

- rozbeh a stabilizácia činnosti chráneného pracoviska – stolárska dielňa,
- doplnenie resp. zvýšenie kvalifikácie personálu,
- nadviazanie intenzívnej spolupráce s APZ pri RS CKD pre potreby klientov pred ukončením ich resocializácie a v období príprav na reintegráciu do civilného života.

3. stupeň: Domov nádeje (DON)

Názov: Domov nádeje, Pod Táborom 33, Prešov
Telefón: 051/ 77 23 752
Kontaktná osoba: Mgr. Peter Michančo, vedúci zariadenia.

Charakter zariadenia: kombinované zariadenie resocializačného strediska a chráneného bývania s celodennou prevádzkou.

Sociálne služby: **ZCHB** - od 01.05.2001 registrácia na KÚ Prešov,
 - od 01.07.2002 zvýšená kapacita na 16 miest,
RS - od 01.07.2002 registrácia 4 miest.

Personál: 5 terapeuti.

Klienti:

- 1) ZCHB: muži od 18 rokov
- s diagnózou závislosti od psychoaktívnych látok po ukončení resocializácie v RS DOCH, RS DON, alebo v inom resocializačnom stredisku v SR, alebo po kontrolovej abstinencii v NOA,
  - s ľahkým zdravotným postihnutím alebo duševnou poruchou odôvodňujúcimi pobyt v zariadení chráneného bývania.
- 2) RS: muži od 18 rokov
- s diagnózou závislosti od psychoaktívnych látok po riadne ukončenej liečbe v zdravotníckom zariadení.

Počet klientov:

RS DON :

Počet evidovaných klientov	7
Odišli z RS DON	6
z toho	1 do ZCHB DON
	2 recidíva
	3 svojvoľný odchod

ZCHB DON :

Počet evidovaných klientov	27
z toho - závislí	19
- s postihnutím	8
Percentuálna využiteľnosť zariadenia spolu (v %)	89,4
Odišli zo ZCHB DON	14
z toho :	11 závislí
	3 s postihnutím
z toho :	10 integrovaní /z nich 9 závislí/
	2 svojvoľ. odchod /závislí/
	2 porušenie DaUP /s postihn./

Poskytnuté služby: a) v ZCHB:

Prehľad poskytnutých nocľahov a rezervácií počas roka:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	spolu
nocľah	399	308	285	309	296	208	440	438	479	465	464	375	4 466
rezervácia	35	98	96	81	107	51	45	71	31	31	76	35	757

priemerný počet klientov	14,6
priemerný počet poskytnutých pobytov za deň	12,2
využiteľnosť zariadenia	89,4 %

b) v RS: Prehľad poskytnutých nocľahov a rezervácií počas roka:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	spolu
nocľah	62	58	62	84	107	126	147	77	58	30	33	38	882
rezervácia	0	0	9	6	0	8	8	47	2	1	30	35	146

priemerný počet klientov	2,8
priemerný počet poskytnutých pobytov za deň	2,4
využitelnosť zariadenia	70,4 %

Platby za služby: **a) v ZCHB:** za ubytovanie - podľa výšky čistého príjmu klienta od 5,- Sk do 15,- Sk /deň
za stravu - bez platby podľa zákona č.195/98 Z. z. o sociálnej pomoci,
b) v RS: za ubytovanie - bez platby podľa zákona č.195/98 Z. z. o sociálnej pomoci,
za stravu - podľa výšky čistého príjmu klienta od 13,- Sk do 32,- Sk /jedlo.

Prax študentov vysokých škôl

- 7 študentov, z toho 4 z Prešovskej univerzity vykonali v zariadeniach RS CKD študijnú prax v rozsahu 233 hod.

Skúsenosti:

a) Podarilo sa:

- posilniť personálnu zložku DON o jedného pracovníka,
- zahájiť dvojsmennú prevádzku v časti DON a rozšíriť ju na víkendy,
- materiálne dovybaviť izby ZCHB DON A (koberce, poličky, stoly),
- zrealizovať rekonštrukciu priestorov DON pre potreby väčšieho počtu pracovníkov RS CKD (dve kancelárie a kuchynka),
- skvalitniť materiálne vybavenie pre pracovníkov DON,
- zrealizovať v plnom rozsahu projekt podporený Komunitnou nadáciou Prešov,
- posilniť duchovné povedomie klientov.

b) Nepodarilo sa:

- v priestoroch časti kotolne vytvoriť skladovacie priestory a dielne pre pracovnú terapiu s klientmi,
- nadviazať pravidelnú spoluprácu s aspoň 2 dobrovoľníkmi,
- zahájiť spoluprácu s 1-2 firmami pre možnosť zamestnania sa klientov.

Zámery:

- stabilizovať prácu terapeutického tímu,
- zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb hlavne v oblasti individuálnej terapie, zahájiť spoluprácu s firmami pre možnosť zamestnania sa klientov.

Doplnkové aktivity RS CKD

Pravidelné:

CESTA

Adresa redakcie: Pod Táborom 33, 080 01 Prešov
Telefón: 051/77 23 752
e-mail: rsckd@stonline.sk
Kontaktná osoba: Mgr. Marek Badida, šéfredaktor

Charakter časopisu: populárno – náučný kresťanský časopis o závislostiach a iných sociálno-patologických javoch distribuovaný najmä formou pouličného predaja.

Cieľová skupina: - široká verejnosť všetkých vekových kategórií na území i mimo územia mesta Prešov zaujímajúca sa o tieto problémy,
- sympatizanti RS CKD, spolupracujúci odborníci a organizácie,

Vznik: - september 2002 neoficiálne, (1.3.2003 oficiálne).

Cieľ: - osveta v oblasti prevencie drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov,
- resocializácia klientov,
- evanjelizácia,
- informovanie.

Rozsah časopisu: 24 strán + obálka

Pravidelný obsah časopisu Cesta:

- svedectvá klientov RS CKD (abstinentov a osôb bez domova),
- svedectvá členov klubu KAHAN,
- svedectvá členov Kruciaty oslobodenia človeka,
- rozhovory so známymi osobnosťami spoločenského života najmä o závislostiach,
- rozhovory s osobnosťami sociálnej práce,
- seriál odborných článkov realizovaný supervízorom RS CKD Doc. PhDr. Jozefom Kredátusom, PhD. a príspevky iných odborníkov z oblasti závislostí,
- psychologická poradňa a príspevky teológov.

Základné štatistické údaje:

počet vydaných v roku 2004	8
mesačný náklad časopisu	3000 ks
počet rozdistribovaných časopisov v roku 2004	24 000 ks
počet zaevidovaných predajcov v roku 2004	24
počet adries predplatiteľov	126
počet kusov objednaných predplatiteľmi mesačne	695
počet adries farských úradov	53
počet kusov objednaných farskými úradmi mesačne	328

Hlavné výsledky:

- postupné zväčšenie počtu strán z 24 na 28,
- zväčšenie mesačného nákladu časopisu z 2000 ks na 3000 ks,
- zapojenie 10 dlhodobo nezamestnaných ľudí do pomocných administratívnych prác v redakcii formou aktivačných činností,
- ergoterapeutický a čiastočne finančný prínos časopisu pre predajcov,
- stabilizácia a pravidelné stretnutia redakčnej rady,
- cirkevné schválenie časopisu Gréckokatolíckym biskupstvom v Prešove a doporučenie časopisu všetkým farnostiam v jej eparchii,

- Distribúcia časopisu Cesta v iných mestách Slovenska: Prešov, Košice, B. Bystrica, Kremnica, Martin, Stará Ľubovňa, (pútnické miesta: Levoča, Litmanová, Obišovce),
- nadviazanie kontaktov s 53 farskými úradmi a následné šírenie osvety a kultúry abstinencie v okrajových dedinách Slovenska,
- nadviazanie spolupráce s mládežníckym hnutím Svetlo – Život v oblasti tvorby a distribúcie časopisu.

Zámery:

- zriadenie vlastnej webovej stránky a príprava internetového poradenstva,
- rozbehnutie systematickej spolupráce pri distribúcii časopisu so všetkými Diecéznymi charitami na Slovensku,
- rozbehnutie spolupráce s ďalšími mládežníckymi hnutiami a rómskymi metodickými centrami s cieľom šíriť kultúru abstinencie aj medzi rómskym etnikom,
- zvýšiť mesačný náklad časopisu z 3000 ks na 6000 ks/mesiac (pri predpoklade zapojenia diecéznych charít do distribúcie),
- nadviazať intenzívnejšiu a aktívnu spoluprácu s existujúcimi klubmi abstinentov v SR.

KAHAN - Klub alkoholikov hľadajúcich abstinenciu

Adresa: Jarková 79, 080 01 Prešov
Telefón: 051/77 23 709
e-mail: rsckd@stonline.sk
Kontaktná osoba: Ivan Štrkolec, predseda klubu KAHAN

Charakter: svojpomocný klub pre závislé osoby bez odborného terapeuta.

Cieľová skupina:

- klienti RS CKD,
- personál RS CKD,
- osoby usilujúce sa o abstinenciu mimo projektu RS CKD najmä z Prešova rodinní príslušníci závislých.

Vznik: 15.6.2002

Cieľ:

- doliečovanie závislých osôb,
- propagácia abstinentného spôsobu života,
- sprostredkovanie informácií.

Počet členov: 34 riadnych členov klubu a niekoľko desiatok sympatizantov.

Pravidelné stretnutia:

- každý štvrtok od 15,30 - 17,30 hod. vedené laickým terapeutom v jedálni DOCH,
- 1x mesačne je účastný na stretnutí členov klubu kňaz a 1x externý odborník RS CKD,
- program stretnutí sa riadi schváleným zoznamom tém.

Základné štatistické údaje:

Návštevnosť klubu: 213 osôb,
z toho 34 riadnych členov.

Hlavné výsledky:

- spoluorganizátor NDA (členovia klubu obdržali pamätne plakety za abstinenciu),
- organizácia slávnostného novoročného klubu v januári 2004, stretnutia pri guláši v apríli 2004 a pri opekaní v júni 2004, slávnostného stretnutia pri príležitosti 2. výročia založenia klubu august 2004, vianočného klubu december 2004,
- účasť členov klubu na kongrese ZAS vo Sv. Jure február 2004 a ASKAS-u v Medzilaborciach september 2004,
- kultúrne podujatia (spoločná návšteva divadla),
- pravidelná účasť na A – kluboch na Prednej Hore,
- kurz angličtiny pre začiatočníkov vedený členkou klubu,
- klub navštevovali aj študenti Filozofickej fakulty PU v Prešove študujúci Sociálnu prácu.

Zámery:

- efektívnejšie smerovať činnosť klubu k rodinám závislých (v pláne je usporiadanie pravidelných rodinných stretnutí a rodinných terénnych terapií),
- prehĺbenie spolupráce s inými klubmi na Slovensku.

AGENTÚRA PODPOROVANÉHO ZAMESTNÁVANIA pri RS CKD

Adresa: APZ pri RS CKD, Jarková 79, Prešov
Telefón: 051/ 77 23 709
Personál: odborný asistent APZ.

Charakter aktivity: podľa § 58 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

Náplň činnosti:

- poskytovanie služieb individuálneho (príp. skupinového) kariérového poradenstva, vytváranie individuálnych akčných plánov;
- sprostredkovanie rekvalifikácií a odbornej asistencie, prieskum voľných pracovných miest na trhu práce pre občanov, predovšetkým s prihliadnutím na potreby a osobnostné predpoklady klientov RS CKD;
- poskytovanie poradenstva pre zamestnávateľov pri vytváraní chránených pracovísk a chránených dielní; asistencia zamestnávateľom pri vyhľadávaní vhodných zamestnancov;
- vytvorenie siete potenciálnych zamestnávateľov pre klientov APZ.

Cieľová skupina:

- dlhodobo nezamestnaní a zdravotne postihnutí občania, hlavne klienti RS CKD, t.j. závislí, mladí ľudia z Detských domovov,

- bezdomovci, osoby po výkone väzby a trestu odňatia slobody,
- dlhodobo nezamestnaní v hmotnej núdzi a pod.

Základné štatistické údaje:

počet registrovaných klientov APZ:

- z Nocľahárne Archa	-	6 klientov	z toho	2 závislí klienti
- z Domu Charitas	-	8 klientov	závislých od návykových látok	
- z Domova nádeje	-	3 klienti	z toho	1 klient závislý
- z klubu KAHAN	-	1 klient	závislý	
<hr/>				
spolu registrovaných		18 klientov	z toho	12 závislých, čo je 66% z celkového počtu

Hlavné výsledky:

- 15.08.2004 prijatie odborného asistenta APZ,
- v období august – november materiálno-technické zabezpečenie chodu APZ, vytváranie jej koncepcie a metodiky, príprava podkladov k registrácii APZ na Ústredí ÚPSVaR v Bratislave,
- oficiálne zahájenie činnosti od 1.12.2004, oboznámenie klientov jednotlivých zariadení RS CKD o aktivitách APZ pri RS CKD, tvorba interných dokumentov a tlačív potrebných k činnosti APZ, registrácia záujemcov z radov klientov RS CKD o spoluprácu s ňou.

Zámery:

- personálna a finančná stabilizácia APZ,
- prijatie ďalšieho asistenta APZ pre zefektívnenie poskytovaných služieb,
- zabezpečenie rekvalifikácie pre cca 15 klientov RS CKD v spolupráci s Akadémiou vzdelávania Prešov a ich následné zamestnanie,
- nadviazanie spolupráce s ÚPSVaR Prešov,
- prispievať k zvýšenej efektívnosti resocializácie a reintegrácie cieľovej skupiny.

ŠKOLIACE PRACOVISKO KVDaSP

Adresa: ŠP KVDSPP Dom Charitas, Jarková 79, Prešov
Telefón: 051/ 77 23 709
Personál: vedúci DOCH.

Charakter aktivity: činnosť pracoviska sa zameriava na kvalitnejšiu prípravu študentov katedry pre prácu s marginálnymi skupinami prostredníctvom praktických skúseností, ktoré študenti získajú počas študijnej praxe v RS CKD (najmä v DOCH).

Cieľová skupina: na výkon študentskej praxe sú prijímaní študenti 3.,4.,5-eho ročníka KVDSPP, FF PU v Prešove.

Hlavné výsledky:

6 študentov KVDSPP FF PU v Prešove absolvovalo spolu v RS CKD prax v celkovej dĺžke 578 hodín

- umožnila výmenu skúseností zúčastnených odborníkov neformálnym spôsobom,
- prispela k zvýšeniu kreditu projektu a organizácie pracujúcej v oblasti prevencie a doliečovania závislých osôb.

Zámery:

Dňa 5.9.2005 organizácia NDA pre abstinentov z celej SR v Prešove na pôde projektu Cesta k domovu, a tým ešte viacej propagovať abstinentný a zdravý spôsob života v spoločnosti.

ZAHRANIČIE

Recipročné návštevy členov skupín Anonymných alkoholikov /AA/ z mesta Rymanow z Poľskej republiky a našich pracovníkov i klientov na podujatiach organizovaných oboma stranami.

V dňoch 12. – 16.5.2004 nás navštívili kolegovia z partnerského zariadenia Secours Catholique Cité Miriam, ktoré poskytuje svoje služby osobám bez domova na predmestí Paríža. Prezreli si zariadenia RS CKD, zúčastnili sa spoločného programu a navštívili aj našu spolupracujúcu organizáciu – Psychiatrická nemocnica Prešov.

Dvaja pracovníci RS CKD navštívili ELIM Vsetín, ktorá sa zaoberá resocializáciou ľudí bez domova a čiastočne rieši aj problém rómskeho etnika cez Agentúru podporovaného zamestnávaniu zriadenú od roku 2003.

Charitatívna služba v rodinách /CHSR/:

Adresa: CDCH, Hlavná 2, 080 01 Prešov
Telefón: 051/ 77 23 970
Kontaktná osoba: Mgr. Dagmar Chanáthová, koordinátorka CHSR a ADOS.

Cieľ CHSR: poskytovanie opatrovateľskej starostlivosti starým, chorým a opusteným ľuďom v domácnostiach, s dôrazom na duchovný rozmer.

Cieľová skupina: - starí, chorí a opustení ľudia v 6-ich miestach eparchie.

Charakteristika: - opatrovateľská služba - „Charitatívna služba v rodinách“ /CHSR/ podľa § 15 zákona č. 195/1998 Z. z. v platnom znení.

Personál: vrchná charitatívna sestra,
charitatívna sestra /podľa počtu klientov/.

Problematika komplexnej charitatívnej služby o starých, opustených, chorých ľuďoch je stále aktuálna. V súčasnosti k tomu dopomáha princíp trhového ekonomického správania sa. Problematika nezamestnanosti, či strach o stratu zamestnania tu zohráva dôležitú úlohu. Ďalej ide o vzrastajúce krízy rodín, tragické rozpady rodín, trendy „osamostatňovania“ sa mladých ľudí, neúčelná bytová výstavba, ktoré vedú starnúcich a starých, častokrát dlhodobo chorých ľudí do totálnej osamotenosti, ulity svojho bytu a konečne i na odkázanosť na pomoc od iných. Absentuje tu doplnková odborná služba úkonov duchovného znášania staroby, križa bolesti, vôbec duchovnej potravy a starostlivosti o človeka. Tieto služby sú poskytované starým ľuďom, ktorí prejavia záujem o túto službu a ktorí nemajú poskytované žiadne formy sociálnej pomoci, ľuďom, ktorí sa „ukrývajú“ pred svetom.

Zmyslom tejto služby je dosiahnutie príslušnej odbornej starostlivosti o telo človeka, ale tiež aj o ducha. Má sa tu na mysli pokojné prežitie staroby, eventuálne umierania človeka v prostredí jeho rodiny, teda ľudí i prostredia, v ktorom prežili svoj život. Táto charitatívna služba nechce nahrádzať starostlivosť o rodinného príslušníka zo strany zdravých príbuzných, ale ju len doplniť. Klientmi sú ľudia väčšinou vyššieho veku, často s rôznymi vážnymi ochoreniami, ľudia telesne postihnutí, či pripútaní na lôžko, či invalidný vozík, väčšinou bývajúcich osamotene.

Chceme, aby človek, ktorý sa dostane do stavu odkázanosti, nemusel násilne opúšťať svoj domov a sťahovať sa do zariadení pre dôchodcov. Aby pokojne v ľudských podmienkach dôstojne dožíval vo svojom známom prostredí, v blízkosti svojich najbližších známych a priateľov, kde sa cíti dobre. Pretože väčšine starým ľuďom oveľa viac ublíži odlúčenie od prostredia, v ktorom prežili dlhé roky, ako samotná odkázanosť.

Charitatívnu službu v rodinách sa usilujeme o:

- predchádzanie nutnosti odchodu do zariadenia sociálnej starostlivosti alebo nemocníc,
- spokojnosť klientov a príbuzných,
- prehĺbenie pocitu istoty,
- dosiahnutie čo najväčšej možnej nezávislosti v rôznych oblastiach života,

- kompenzácia obmedzených funkcií,
- zachovanie alebo obnovenie zdravého pocitu sebavedomia,
- udržiavanie kontaktu s okolím,
- novú orientáciu a hľadanie zmyslu života,
- pocit spokojnosti a zmierenia sa s danou situáciou,
- dôstojná smrť.

Rozsah poskytovaných služieb:

- pomoc pri nevyhnutných životných úkonoch, ako aj domácich prácach,
- kontakt so spoločenským prostredím, duchovná pomoc – individuálna.

Úlohy zamerané na opatrovaného:

- zabezpečovať pravidelnú hygienu (ranná toaleta, umývanie, strihanie vlasov, holenie, denné čistenie ústnej dutiny, kúpania, pravidelná výmena plienok + prevencia dekubitov, pedikúra, manikúra, ošetrovanie nôh a iné),
- zabezpečiť dostatok čerstvého vzduchu (pobyť vonku, prechádzky, vetranie miestnosti, kde sa klient zdržuje),
- zabezpečiť primeraný pohyb (prechádzky, cvičenia, rehabilitácia, polohovanie na posteli, motivácia k pohybu),
- zabezpečiť dostatok podnetov obrazových (návštevy, film, TV, literatúra, časopisy), zvukových (hovorené slovo + hudba, rozhovory, rádio),
- zabezpečiť racionálnu výživu - vhodnú diétu, v primeranom čase a množstve (zabezpečenie nákupov, teplej stravy donáškou, prípadne varením),
- zabezpečiť vhodné prostredie pre bývanie (čistota, estetickosť, praktickosť) – vhodné usporiadanie miestnosti, pravidelné upratovanie, pranie, žehlenie, výmena prádla),
- aktivácia klienta (podporovanie vhodných činností, zábav),
- podporovať samostatnosť v činnostiach, ktoré klient ešte môže sám vykonávať (motivovanie, skúšanie a precvičovanie),
- využívať všetky formy pochvaly, ocenenia a povzbudení po úspešnom zvládnutí úlohy,
- ponechať priestor pre rozhovor o vlastnom prežívaní,
- pomáhať riešiť problémy a spoločne hľadať riešenia,
- zapájať do spolupráce príbuzných, priateľov, susedov a poskytovať im potrebné informácie,
- vytvoriť vhodné podmienky pre umierajúcich (stála prítomnosť niekoho, modlitby, zachovávať pokoj, tichosť, úctu a iné),
- s úctou a starostlivosťou sa postarať o mŕtve telo zomrelého klienta, vybaviť potrebné záležitosti,
- denne sledovať fyzický a psychický stav klienta,
- vybaviť nutné úradné záležitosti klienta (pošta, strava, lieky, zdrav. potreby – plienky, podložky, vozíky a pod.),
- sprostredkovať iné služby a návštevy (lekár, kňaz, príbuzní, priatelia, známi...),
- udržiavať kontakty s ošetrojúcim lekárom a ďalšími odborníkmi.

Úlohy zamerané na charitatívne sestry (opatrovatel'ky):

- pravidelne usporadúvať odborné školenia,
- uskutočňovať pravidelné týždenné pracovné porady za účelom výmeny informácií a riešenia problémov, pestovania pocitu spolupatričnosti, duchovnej formácie,
- prekonzultovať stav jednotlivých klientov s charitatívnou sestrou, ktorej bude klient pridelený,

- viesť evidenciu a príslušnú agendu o klientoch,
- priebežne plánovať činnosti u klienta a viesť záznamy o jeho celkovom stave,
- poskytovať úkony charitatívnej služby v dohodnutom rozsahu a čase,
- pravidelne vyhodnocovať na spoločných poradách, v osobných rozhovoroch, pri návštevách klientov.

Strediská CHSR	Perso- nál	Počet klientov	Noví klienti	Ukonč. služby	Počet úkonov	Počet návštev
CHSR Snina	2,6	35	15	10	9 838	3 725
CHSR Prešov	3,0	24	6	12	7 913	2 922
CHSR Svidník	1,3	13	2	7	3 680	1 740
CHSR Čirč	1,8	19	7	2	5 499	1 887
CHSR Stará Ľubovňa	1,5	15	4	3	4 180	1 464
CHSR Medzilaborce	1,4	11	7	4	4 259	1 078
Spolu	11,6	117	41	38	35 369	12 816

Náklady a financovanie CHSR v tis. Sk:

Strediská	Prevádzkové náklady	Príspevok PSK	Príjmy za služby	Príspevok OUP, MÚ...	Príspevok GK DCH
CHSR Snina	702,7	670,5	26,5	0,0	5,7
CHSR Prešov	753,2	670,5	33,1	40,0	9,6
CHSR Svidník	356,9	335,2	14,7	0,0	7,0
CHSR Čirč	543,3	502,9	14,7	20,0	5,7
CHSR S. Ľubovňa	358,2	354,9	6,7	13,0	3,3
CHSR Medzilaborce	348,1	335,2	6,2	0,0	6,6
Spolu	3 062,4	2 869,2	101,9	73,0	38,0

Zámery:

Rok 2004 sa niesol v očakávaní nových zmien, najmä novelizáciou zákona č. 195/1988 Z. z. o sociálnej pomoci a následným zvýšením minimálnej výšky finančného príspevku na poskytovanie opatrovateľskej služby.

Od 1.4.2004 nadobudla účinnosť Príloha č. 14 k zákonu č. 195/1988 Z. z. v znení neskorších predpisov, kde pre opatrovateľskú službu sa stala jednotkou výkonu hodina – v minimálnej výške 100,- Sk. Bola to pre nás radostná správa, ktorá nám umožnila pokojne dýchať a vykryť výdavky na poskytovanie tejto služby.

S ľútosťou však musíme konštatovať, že na základe rozhodnutia Úradu Prešovského samosprávneho kraja o neposkytnutí finančných prostriedkov na rok 2005 na opatrovateľskú službu v súvislosti s centralizáciou štátnej správy a prenosom kompetencií zákonom č. 564/2004 Z. z. v decembri 2004 budeme nútení začať v roku 2005 útlmový režim s výpovednými lehotami vyplývajúcimi zo zákonníka práce pre charitatívne sestry. Znamená to ukončenie charitatívnej služby v rodinách v roku 2005 v piatich strediskách, ktoré sme poskytovali postupne od roku 1993.

Dom sv. Anny:

Adresa: Letná 7, 064 01 Stará Ľubovňa
Telefón/fax: 052/ 43 22 196
Kontaktná osoba: Mgr. Soňa Gaborčáková.

Charakter zariadenia : domov sociálnych služieb, podľa § 22 zákona č. 195/1998 Z. z. v platnom znení.

Cieľová skupina: deti a mládež s kombinovaným postihnutím vo veku od 3 do 25 rokov.

Personál: 1 sociálny pracovník,
1 majster odbornej prípravy,
2 zdravotné sestry.

Počet klientov: 16 /z toho 3 noví klienti/.

Počet dobrovoľníkov: 10.

Cieľ projektu:

- zamerať sa na zlepšenie životných podmienok zdravotne postihnutých detí a mládeže, a tým prispievať k zamedzovaniu akýchkoľvek foriem sociálneho vylúčenia tejto cieľovej skupiny voľno časovými a pracovnými aktivitami,
- posilniť inštitucionálnu a operačnú kapacitu Domu sv. Anny, ktorá chce zabezpečovať podporu začlenenia a participácie mentálne postihnutých detí a mladých ľudí do bežného spoločenského života.

Dom sv. Anny začal svoju činnosť 1.11.1999 ako jediné zariadenie tohto druhu v regióne na podnet rodičov postihnutých detí. Priestory sú začlenené do obytnej plochy, obývajú ich zväčša mladé rodiny, pozostávajú zo štyroch obytných celkov. Areál budovy je prispôbený pre deti, a tak dáva možnosť integrácie postihnutých detí do zdravej society. Tento priestor možno teda chápať ako predintegráciu či prevenciu zdravej populácie proti strachu a ostychu od postihnutých ľudí.

Ide o zariadenie s denným pobytom, kde je zabezpečená výchovná, záujmová, kultúrna činnosť, pracovná terapia, nevyhnutné životné úkony, stravovanie, zaopatrenie, poradenstvo a vzdelávanie.

Harmonogram je prispôbený individualite dieťaťa a jeho potrebám. V prípade nutnosti bude zabezpečená logopedická starostlivosť. Po získaní ďalších priestorov to môže byť aj rehabilitačná starostlivosť a chránené pracoviská.

Detailný popis aktivít:

Pracovná terapia:

- má pomôcť nájsť silné stránky postihnutých detí, a tak ich motivovať pre vlastnú aktivitu v socializácii. Projekt tak zabezpečuje pracovnú činnosť mladým ľuďom s mentálnym handicapom a umožňuje spolupodieľať sa na fungovaní v spoločnosti. Produkty z pracovnej činnosti slúžia na vlastnú prezentáciu detí pri rôznych príležitostiach.

Formy práce:

1. klub šikovných rúk - mentálne postihnutá mládež sa realizuje v tomto klube pod dozorom odborníka v oblasti rozvoja jemnej motoriky (ručné práce, modelárstvo, práca s textíliou, práca so sadrou),
2. klub domácich majstrov – zostrojovanie rôznych predmetov pre bežné fungovanie v domácnosti,
3. klub informatiky – výučba práce s PC a počíta sa aj s internetom prostredníctvom ktorého budú komunikovať s ďalším svetom.

Voľnočasové aktivity: Formy práce:

1. výchovná činnosť zameraná na telesnú aktivitu (realizuje sa prostredníctvom loptových hier, tenisu, minigolfu),
2. ľahké formy rehabilitácie (handicapované deti a mládež, pod zdravotným dozorom cvičia na žinenke, na gymnastických loptách),
3. prechádzky, výlety spojené s náučnou formou výchovy (deti prostredníctvom tejto metódy cez zmyslové orgány vnímajú a rozvíjajú vecné učenie).

Projekt sa stretol s pozitívnou reakciou rodičov detí, je akceptovaný štátom, farským spoločenstvom a okolím všeobecne. Svojou činnosťou sa postupne dostal do povedomia obyvateľov Starej Ľubovne, ako aj akceptáciou jej blízkeho okolia. Personál spĺňa odborné vzdelanie potrebné pre prácu, ktorú kladne hodnotia aj odborní lekári, psychológovia a pedagogickí pracovníci, ktorí tu externe dochádzajú.

V celospoločenskom meradle má tento projekt dopad na verejnú mienku zdravej populácie, ktorá je denne presvedčovaná, že aj handicapovaní ľudia sú konkurencie schopní bežnému obyvateľstvu. Taktiež sa zvyšuje aj morálna zodpovednosť regionálnych zástupcov za riešenie problematiky mentálnej retardácie v meste Stará Ľubovňa.

Náklady a financovanie v tis. Sk:

Stredisko	Prevádzkové náklady	Príspevok PSK	Prijmy za služby	Príspevok OUP, MÚ, iné	Príspevok GK DCH
Dom sv. Anny	1 019,6	859,3	45,8	9,3	105,1

Skúsenosti:

- pokračuje vzdelávanie na detašovanom pracovisku – Špeciálna základná škola v Dome sv. Anny,
- podarilo sa nám začleniť dve deti z Domu sv. Anny do pomocnej triedy na dve hod. denne,
- dovybavilo sa zariadenie s novými špeciálnymi pomôckami,
- rodičom vyhovuje poloha zariadenia a sú ochotní dovážať svoje deti aj zo vzdialenejších obcí v okrese Stará Ľubovňa,
- deti sa zlepšujú v práci s PC.

Zámery:

- stabilizovať personál Domu sv. Anny,
- rozšíriť priestory, aby sa mohlo začať s realizáciou aktivít zameraných na dosiahnutie väčšej samostatnosti a prípravy na chránené bývanie,
- vytvoriť komplex aktivít zameraných na prípravu pracovať v chránených dielňach,

- zaviesť internet a sprostredkovať ďalšie technológie, ktoré sú nevyhnutné pre rozširovanie ich možností seberealizácie,
- poskytnúť logopedickú starostlivosť pre rozvoj verbálnej komunikácie.

SOCIÁLNE PORADENSTVO A SOCIÁLNA PREVENCIA

Kontakt: Letná 7, 064 01 Stará Ľubovňa
Telefón: 052/ 43 22 196

Zodpovedná osoba za sociálne poradenstvo a sociálnu prevenciu:
Mgr. Soňa Gaborčáková.

Zodpovedný poradca: Zuzana Dlugošová,
Bc. Andrea Škapurová.

SOCIÁLNE PORADENSTVO:

Cieľová skupina:

- široká verejnosť,
- rodičia handicapovaných detí, ktoré nie sú klientmi Domu sv. Anny,
- rodičia detí s poruchami správania.

Rozsah a forma:

oblasť zamestnanosti:

- výber povolania (orientácia),
- príprava nezamestnaných na výberové konanie,
- práca s nezamestnanými, ktorí trpia stratou zamestnania,

oblasť poradenstva handicapovaným a ich príbuzným:

- kompenzácie handicapu,
- možnosti a podmienky zamestnania osoby ZŤP,
- orientácia, kde si dať a ako posúdiť handicap,
- voľno-časové aktivity a kultúra handicapovaným (ponuka),

oblasť psychických zaťažkových situácií v rodinách:

- rozvod a porozvodová situácia,
- v rodine sa narodilo handicapované dieťa,
- alkohol v rodine,
- dieťa v pestúnskej starostlivosti,

oblasť pracovnej terapie:

- poradenstvo zamerané na rozvoj jemnej motorickej schopnosti a navrhnutie činností kompenzujúcich absentovanie písania u handicapovaných detí.

SOCIÁLNA PREVENCIA:

Cieľová skupina: mentálne a telesne postihnutá mládež (15 – 30 rokov).

Rozsah a forma:

Lekcia:

- hodnotová orientácia,
- sexuálna oblasť,
- trávenie voľného času,
- právne vedomie,
- rodina,
- patologické prejavy v správaní.

Pracovná terapia:

- pomoc pri usmernení určitého handicapu a návrh cvičení a práce,
- kontrola zadaných úloh,
- diagnostika handicapu a následné stanovenie terapie pre kompenzáciu handicapu.

Vykonávanie prevencie sa javí ako efektívne, o čom svedčia aj badateľné zmeny v postojoch mladých ľudí

Počet občanov, ktorým bolo poskytnuté soc. poradenstvo a prevencia: 179

Celkový počet stretnutí:

- deti a mládež	707
- rodiny s deťmi	245
- jednotlivci	387

Náklady a financovanie v tis. Sk:

- prevádzkové náklady	182,8
- príspevok PSK	85,0
- príspevok GK DCH	97,8

Zámery:

- hľadanie finančnej podpory pre realizáciu SpaSP a tak udržať túto aktivitu v tohtoročnom rozsahu,
- rozšírenie cieľovej skupiny o skupinu dlhodobo nezamestnaných občanov zo ZŤP.

Charitné centrum pre deti a mládež (CHCpDM) Humenné:

Adresa: Mierová 4, 066 01 Humenné
Telefón: 057/ 77 56 993
Kontaktná osoba: Mgr. Andrea Charitunová, zodpovedná za výkon SpaSP.

Personál: 1 sociálna pracovníčka, 1 dobrovoľníčka.

Hlavný cieľ projektu:

- poskytovanie sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva pre rizikové skupiny maloletých a pre dysfunkčné rodiny (ako primárne - užšie sociálne prostredie maloletého) a vytvorenie podmienok pre zdravý sociálny, psychický a telesný vývin maloletého.

Čiastkové ciele:

- vybudovanie pozitívneho vzťahu ku kladným hodnotám (vzdelanie, rešpektovanie zákona),
- motivovanie a vedenie detí k náhrade škodlivých návykov novými zmysluplnými činnosťami,
- budovanie zdravého sebavedomia a úcty k sebe, zlepšenie vzájomných vzťahov a komunikácie,
- motivovať a naučiť klienta aktívne riešiť svoje problémy,
- viesť klienta k správnej pohľadu na priateľstvo, partnerstvo, manželstvo a rodičovstvo,
- predchádzanie sociálno-patologickým javom,
- motivácia rodičov k zlepšeniu ich vzájomných vzťahov.

Cieľová skupina:

maloletí, ktorých výchova je vážne ohrozená alebo vážne narušená;

- deti, ktorých rodičia zomreli, boli pozbavený rodičovských práv a povinností, alebo v nich boli obmedzené,
- deti, ktorých rodičia sú závislí na alkohole, drogách alebo iných psychotropných látkach,
- deti, ktorých výchova je ohrozená sociálno-patologickými javmi (závislosti, kriminalita, šikanovanie...),
- deti rodičov, ktorí nie sú schopní a nemôžu (choroba, zmyslový, telesný, alebo iný postih - objektívne prekážky), alebo nechcú (subjektívne prekážky) uspokojovať základné telesné, psychické a sociálne potreby dieťaťa,
- deti trpiace konfliktmi rodičov počas a po rozvode manželstva rodičov,
- deti ocitajúce sa bez strechy nad hlavou spolu s rodinou (bezdomovectvo, tuláctvo),
- deti ulice, sídliskové deti - deti opakovane nechávané bez potrebného dozoru,
- rómske deti a mládež,
- deti, ktorých rodič/rodičia sú dlhodobo nezamestnaní - nízky príjem nedokáže uspokojiť základne potreby detí, deti môžu byť nabádané viesť záhaľčivý život,

maloletí s poruchami správania;

- deti s problémovým správaním - konflikty jedinca s prostredím, s inými jednotlivcami, negatívne správanie voči sebe samému, voči duchovným a materiálnym hodnotám,

- deti s poruchami správania závažného charakteru, kedy problémové správanie prerastá jeden sociálny systém. Porušujú nielen spoločenské normy ale aj etické a právne,

maloletí, ktorí zanedbávajú povinnú školskú dochádzku;

- deti, ktoré majú v škole vymeškaných 60 a viac neospravedlnených hodín,

dysfunkčné rodiny;

- rodiny, ktoré si neplnia svoje funkcie (biologickú, výchovnú, emocionálnu, ekonomickú a ochrannú),
- rodiny ohrozená sociálne – patologickými javmi (kriminalita, šikanovanie, chudoba, nezamestnanosť...),
- rodiny v rozvodovom konaní a po rozvode,
- rodiny, ktoré stratili bývanie (tuláctvo, bezdomovectvo).

Charakteristika činnosti:

Do roku 2003 fungovalo CHCpDM ako opatrovateľská služba pre deti. Keďže túto službu nebolo možné zaregistrovať, Prešovský samosprávny kraj neposkytol na ňu ani finančný príspevok. Nepodarilo sa zaregistrovať ani opatrovateľskú službu pre starých, chorých a opustených, preto bola táto služba oficiálne zrušená, ale prebiehala na dobrovoľníckej báze. Išlo o pomoc rodinám s deťmi (rozhovory, pomoc deťom s úlohami, pomoc v domácnosti, konzultácie s odborníkmi...) v rozpätí 1 – 2-krát týždenne 2 dobrovoľníčkou, podľa potreby 4 – 7 hod. týždenne. Ako jediní sa venovali aj rómskym deťom a mládeži.

MPSVR 22.6.2004 podľa § 84 ods. 5 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov vydalo povolenie na výkon **sociálnej prevencie** formou vyhľadávacej, nápravnej, rehabilitačnej činnosti, organizovanie výchovno-rekreačných táborov a na poskytovanie **sociálneho poradenstva** podľa § 12 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov pre maloletého, ktorého doterajšia výchova je vážne ohrozená alebo vážne narušená, s poruchami správania, a ktorý zanedbáva povinnú školskú dochádzku.

Forma poskytovania SpaSP:

- prednášky a besedy (aj v rámci aktivačnej činnosti) na ZŠ Kudlovska, ročníky 6. a 7., 2x mesačne, t.j. 50 návštev po 45 min. v 5 triedach, spolu 153 žiakov spolupráca s hosťami: mestská polícia, štátna polícia, hasiči – záchranári, vojaci, Slovenský červený kríž, zdravotné sestry CPPS, psychologička,
- individuálne stretnutia, 1 – 5 hod. 1 – 2x týždenne pre 1 klientku,
- návštevy v krízovom stredisku – 14 klientov vo veku 3 – 15 rokov,
- konzultácie s odborníkmi (psychológovia, soc. pracovníci ÚPSVaR).

Ďalšie aktivity:

- napísaný projekt „Pomoc deťom a mládeži“ na kúpu šijacieho stroja – osobné stretnutia s podnikateľmi, návšteva firiem (získané fin. dary 8 400,- Sk).

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti /ADOS/:

Adresa: CDCH, Hlavná 2, 080 01 Prešov
Telefón: 051/ 77 23 970
Kontaktná osoba: Mgr. Dagmar Chanáthová, koordinátorka CHSR a ADOS.

Charakter služby:

- poskytovanie komplexnej odbornej ošetrovateľskej starostlivosti klientovi v jeho prirodzenom sociálnom prostredí, podľa zákona č. 277/1994 Z. z. a v znení neskorších predpisov,
- zabezpečenie ošetrovateľského monitoringu, stanovenie ošetrovateľskej diagnózy a jej poskytnutie:
  - v prevencii,
  - v terapii,
  - v rehabilitácii,
  - v poradenstve,
  - v zdravotno-sociálnej výchove,
- služba je rozšírená o duchovný rozmer,
- je podporená opatrovateľskými službami poskytovanými CHSR v 3 mestách.

		Celkový počet klientov	Celkový počet návštev
Strediská ADOS	Personál		
ADOS Charitas Prešov	3	42	1 922
ADOS Charitas Sabinov	0	14	759
ADOS Charitas Snina	1,8	76	1 423
Spolu	4,8	132	4104

Náklady a financovanie v tis. Sk:

Strediská	Prevádzkové náklady	Príjmy zo zdrav.poisť.	Príjmy Iné	Rozdiel
ADOS Charitas Prešov	721,2	446,9	135,5	-138,8
ADOS Charitas Sabinov	46,0	172,3	1,6	127,9
ADOS Charitas Snina	500,6	294,7	90,0	-115,9
Spolu	1 267,8	913,9	227,1	-126,8

Zámery:

- doriešiť zastupovanie ADOS Charitas Prešov,
- zdravotné sestry priebežne absolvujú špecializácie v špecializačnom odbore: *ošetrovateľská starostlivosť v komunite*,
- pokračovanie vo vzdelávacom projekte ADOS s nemeckou charitou DCV Freiburg.

Iné aktivity realizované na Centre diecéznej charity:

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Telefón/fax: 051/ 77 23 970
Kontaktná osoba: Ing. Mária Rajňáková

1. Projekt "Pomoc ľuďom na cestách":

- pokračovanie v celoslovenskom projekte pomoci migrantom a utečencom, aj keď čiastočné financovanie cez francúzsku charitu bolo ukončené v máji 2003,
- doplnenie Humanitárneho skladu pri Hraničnom oddelení cudzineckej polície Topoľa trvanlivými potravinami a hygienickým materiálom v hodnote 2 970,- Sk,
- zatiaľ sa nepodarilo získať finančné prostriedky na zabezpečenie riadneho ďalšieho fungovania projektu.

2. Projekt "AU-PAIR pobyty" (opatrovanie detí v rodinách pre mladých do 26 rokov) v nemecky hovoriacej oblasti:

- v útlme z dôvodu iných priorít a poklesu záujemcov.

3. Pomoc pre Ukrajinu:

- spolupráca s dekanom o. Petrom Krenickým - pomoc pri vybavovaní dokladov pre vstup na Slovensku a na Ukrajinu ako aj vedenie účtu č. 410018-610060/4900 v Istrobanke Prešov pre prijímanie darov pre farnosť Zakarpatskej Ukrajiny,
- v dôsledku zavedenej vízovej povinnosti zredukovaná spolupráca na vytvorenie kontaktného miesta pre ČKCH a Ust' – Čornú.

4. Projektový manažment:

- Úspešné spracovanie projektu na získanie licencie pre výkon Sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva v Charitnom centre pre deti a mládež Humenné,
- spracovanie a vyhodnotenie projektov na kúpu objektu pre Dom Charitas na Jarkovej ul. č. 79 na Nadáciu SOCIA Bratislava v čiastke 400 000,- Sk a Nadáciu Missio vo Viedni v sume 100.000,- Sk,
- spracovanie a vyhodnotenie projektu na zlepšenie technického vybavenia Domu Charitas cez Arcibiskupstvo v Mníchove v hodnote 201 000,- Sk.

5. "Vianočná zbierka pre Charitu" (Mgr. Dagmar Chanáthová):

- tradičná akcia na pešej zóne s cieľom propagácie a prezentácie činnosti GK DCH za rok 2004, kde sa vyzbieralo počas 4-och dní 5 333,- Sk,
- dobrá spolupráca s 20 dobrovoľníkmi Strednej zdravotnej školy sv. Bazila Veľkého i s GK Kňazským seminárom bl. biskupa P. P. Gojdiča,
- pokus oživenie statickej akcie premietaním obrázkov zo života GK DCH vo vnútri stánku cez spätný projektor.

6. Hodnotiace stretnutie pracovníkov GK DCH:

- organizácia celodiecézneho stretnutia zamestnancov GK DCH dňa 9. februára 2004 v priestoroch Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty v čase od 9,00 do 16,00 hod. s cieľom hodnotenia aktivít organizácie za rok 2003, obed v GK kňazskom seminári bl. biskupa P. P. Gojdiča,

- hostia: synkel GK BÚ Mgr. Peter Pavol Hal'ko, o. dekan Mgr. Peter Tremko zo Sniny, o. dekan zo Svidníka Mgr. Marek Pulščák, zástupca primátora Ing. Stanislav Kahanec.

7. Pomoc rodinám postihnutým povodňami na Slovensku:

- koncom júla 2004 mapovanie povodňovej situácie na území Gréckokatolíckej eparchie. Už počas vyhlásenia 3. stupňa povodňovej aktivity v Prešove a okolí dohodnutý postup s GK biskupstvom o spôsobe nahlasovania potreby pomoci pre ľudí cez jednotlivých dekanov a následne cez farské úrady. Doplnenie informácií pokračovalo dohodnutím osobných stretnutí na vytipovaných obecných a farských úradoch.

- v mesiaci august sme počas troch služobných ciest v 11-tich obciach v 5-tich dekanátoch skúmali stupeň poškodenia domov, ich poistenie, ale hlavne sociálnu situáciu domácností (zamestnanosť, invaliditu, počet detí, hmotnú núdzu...). Po konzultácii so starostom a kňazom jednotlivých obcí sme z cca 200 nahlásených rodín vybrali 29 rodín, ktoré boli podporené z krízového fondu GK DCH takto:

- dekanát Prešov	- Drienov	/7 rodín/	7 000,- Sk
	- Fulianka	/9 rodín/	28 000,- Sk
	- Abranovce	/1 rodina/	5 000,- Sk
- dekanát Stropkov	- Lomné	/1 rodina/	5 000,- Sk
- dekanát Vranov n/T.	- Rafajovce	/5 rodín/	35 000,- Sk
- dekanát Humenné	- Pakostov	/6 rodín/	14 000,- Sk
Spolu			94 000,- Sk

- odovzdanie finančnej pomoci sa realizovalo osobne na miestnych farských úradoch na základe podpisu zmluvy o finančnom dare jednotlivými rodinami.

8. Kampaň k 2% z daní z príjmov fyzických a právnických osôb:

Použitie vyzbieraných fin. prostr. z 2% z daní v roku 2004 v sume 829 041,- Sk

už použité za rok 2004:

- - detský tábor v Šindliari a v Potokoch - Lúčkach	88 527,- Sk
- úprava priestorov pre soc.-vzdelávacie aktivity s mládežou	97 387,- Sk
- pomoc rodinám postihnutým povodňami na Slovensku	94 000,- Sk
spolu	279 914,- Sk

predpoklad na rok 2005:

- - soc. výpomoc na operáciu postihnutého dievčatka	400 435,- Sk
- pomoc postihnutým príj. katastrofou na Sri Lanke	100 000,- Sk
- terénna práca a potravinová pomoc pre SC PO	10 000,- Sk
- podpora aktivít Klubu Kahan	10 000,- Sk
- pomoc mnohohodným rodinám a rodinám v núdzi	28 692,- Sk
Spolu	549 127,- Sk

Spolupracujúce organizácie a jednotlivci:

- Fakultná NsP J. A. Reimana, psychiatrické oddelenia, Prešov,
- Nemocnica s poliklinikou, Psychiatrické oddelenie muži, Prešov,
- Nemocnica s poliklinikou, Protialkoholická poradňa, Prešov,
- Odborný liečebný ústav psychiatrický, Predná Hora Muráň,
- Psychiatrická liečebňa, Protialkoholické oddelenie, Sučany,
- CPLDZ Košice, Skladná ul. Košice,
- Psychiatrická liečebňa, oddelenie drogových závislostí, Veľké Leváre,
- Psychiatrická ambulancia, MUDr. Igor Smelý, Prešov,
- externý psychológ RS CKD, Mgr. Viera Mosejová, Prešov,
- supervízor RS CKD, Doc. PhDr. J. Kredátus PhD., Humenné,
- praktický lekár pre dospelých, MUDr. Marta Oľhová, Prešov,
- praktický lekár pre dospelých, MUDr. Jozef Baláži, Prešov,
- psychiater, Psychiatrická ambulancia, MUDr. Anna Madziková, Prešov,
- OZ Risen, Jarková 77, Prešov,
- stomatológ, MUDr. Andrej Balog, Prešov,
- Psychiatrická ambulancia, MUDr. Gabriela Husovská, Prešov,
- PhDr. Marián Garbár, psychológ, Prešov,
- RNDr. Anatolij Goldenberg, chemik – toxikológ, PN Prešov,
- Kruciata oslobodenia človeka, Levoča,
- Združenie abstinentov Slovenska, Rohožník,
- Úrad prešovského samosprávneho kraja, Prešov,
- Okresné úrady - odbory sociálnych vecí, posudkoví lekári /Prešov a iné podľa miesta trvalého bydliska klientov RS CKD/,
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Prešov,
- podnikateľ v oblasti cestovného ruchu Vladimír Chromek, Tulčik,
- Úsmev ako dar, nadácia pre deti z detských domovov, Košice,
- Mestský úrad Prešov,
- Inštitút Krista Veľkňaza Žakovce a resocializačné strediská v rámci SR,
- Fenestra Košice, Nadácia pre týrané ženy, Košice,
- Prešovský večerník, Prešov,
- Klub abstinentov KAHAN Prešov pri RS CKD, Jarková 79, Prešov a KLUS Sabinov,
- Komunitná nadácia Prešov,
- Fecupral s.r.o. Prešov,
- Istrobanka a.s. Prešov
- Kolver čistiace systémy Prešov,
- G model s.r.o. Prešov,
- POŠ - MVDr. Špireng Prešov,
- agropodnikateľ p. Komár Prešov,
- ELIM Vsetín, Česká republika,
- verejná správa, cirkevní predstavitelia a zástupcovia skupiny AA z Poľskej republiky - Gmína Rymanow,

Darcovia materiálni i finanční:

- Jozef Huraj, Bardejov
- Anna Slivková, Svidník
- Michal Lejko, Prešov
- Ján Kormaník, Nižná Šebastová
- RK FÚ Sekčov, filiálka Šalgovik
- Mons. Štefan Sečka, Spišská Kapitula
- p. Jurzák, Snina
- Dezider Jurko, Prešov
- Jozef Findiš, Osikov
- Agáta Ferencová, Snina
- p. Rakarová, Snina
- Andrej Sobek, Svidník
- Michal Kováč, Prešov
- p. Polivka, Humenné
- Oľga Prezová, Prešov
- Anton Slaninka, Ražňany
- Minerálne vody, a.s. Prešov
- GLOBUS, združenie Prešov
- VÚB banka, a.s. Prešov
- Doprava a Mechanizácia, a.s. Prešov
- Kožušiny – MIPEL, a.s. Prešov
- KRIVÁŇ, Prešov
- KRANZLE Prešov

Srdečná vďaka v mene všetkých klientov a spolupracovníkov!

Finančné hospodárenie GK DCH:

Adresa: CDCH, Hlavná 2, 080 01 Prešov
Telefón: 051/ 77 23 970
Kontaktná osoba: Mgr. Ing. Libuša Miháliková, hlavná ekonómka.

Personál: 1 účtovníčka,
 1 mzdová účtovníčka a personalistka.

Ekonomickú oblasť GK DCH zabezpečuje ekonomický úsek. K 31.12.2004 bolo zamestnaných v GK DCH 63 zamestnancov. V priebehu roka 2004 bolo prijatých do pracovného pomeru 24 zamestnancov, pracovný pomer bol skončený so 17 zamestnancami.

Ekonomický úsek zabezpečuje plánovanie hospodárenia organizácie, spracovanie a vyúčtovanie príspevkov zo štátnych a neštátnych zdrojov a zabezpečenie vykrytia nákladov formou projektového financovania s koncoročným vyúčtovaním a spracovaním účtovnej závierky.

Najväčší tlak je vždy na začiatku roka, kedy prebieha súhrnné spracovanie celého účtovníctva za príslušné účtovné obdobie.

Schvaľovanie finančných príspevkov z Prešovského samosprávneho kraja na zabezpečenie sociálnych služieb prináša so sebou veľa napätia kvôli oneskorenému zaslaníu finančných príspevkov a iba čiastočnej výške pokrytia nákladov. Taktiež nie sú isté ďalšie zdroje, t. j. Protidrogový fond, Lotérie, 2 % z daní, preto v priebehu roka je potrebné pružne reagovať prispôbovaním nákladov podľa zdrojov.

Náklady v roku 2004 za GK DCH činili 17 051 899,- Sk, príjmy boli vo výške 16 375 162,- Sk. Rozdiel je strata 676 737,- Sk, ktorá je vykrytá z vlastných zdrojov.

PRÍJMY	Suma v Sk	VÝDAVKY	Suma v Sk
PSK	11 173 129,-	Mater. náklady	3 604 775,-
ÚPSVR — aktiv. čin.	210 077,-	Náklady na služby	2 326 392,-
Protidrogový fond	286 540,-	Mzdy	7 390 283,-
Mestská samospráva	200 000,-	Poistné 35,2 %	2 493 712,-
2 % z dane	279 639,-	Zml. poistenie org.	133 229,-
Dary na charitu	562 693,-	Odpisy HIM	500 196,-
Zbierky na charitu	436 929,-	Iné poplatky	603 312,-
Prísp. SKCH zo zahr.	426 000,-		
Príjmy za služby	2 377 005,-		
Lotérie	400 000,-		
Fond soc. rozvoja	6 603,-		
Iné príjmy	16 547,-		
CELKOM	16 375 162,-	CELKOM	17 051 899,-
Rozdiel	- 676 737,-		

Záver

Za všetkých kolegov svedectvo dvoch z klientov:

„Rozhovor s Bohom“

Som „klientom“ v Dome Charitas, 11. mesiac. V rámci biblioterapie sa mi dostal do rúk článok „Rozhovor s Bohom“. Dotklo sa ma to. Dotklo sa ma preto, lebo už som to čítal na mojej prvej liečbe. Vtedy som si nezobral k srdcu tie múdre a poučné slová článku. Možno by som bol inde, a iný.

V tých myšlienkach sa skrýva tá jednoduchá pravda o skutočnom živote. Slová, ktoré sú zrozumiteľné a jednoduché. Avšak žiť podľa nich je oveľa ťažšie a komplikovanejšie. Ale oplatí sa to! Pri niektorých výrazoch som našiel aj svoje osobné skúsenosti. Pozitívne či negatívne, úspechy aj trapasy vo vlastnom živote.

„Prekvapuje ma, že niektorí ľudia sa tak strachujú o budúcnosť, že zabúdajú na prítomnosť, a tak vlastne nežijú ani pre prítomnosť ani pre budúcnosť“. Áno, poznám to. Aj ja som sa tak správal, keď som prežíval tie krízové obdobia, ktoré som vlastne sám sebe vytváral kvôli alkoholu. „Bože môj!, ako to bude ďalej?“ – boli moje časté otázky. Ale odpoveď som nedostal, a ani som odpoveď nehľadal. Nič som neurobil preto, aby som sa dostal z toho „neživota“. Nežil som, len som prežíval... Teraz som strašne rád, že sa mi otvorili oči a už aj žijem. V prítomnosti, a pre budúcnosť. Pre seba a pre ľudí, ktorí ma potrebujú a ja potrebujem ich. A za to všetko môžem ďakovať Bohu, že už je to tak. Veľmi blízka je pre mňa jedna myšlienka: - „preto, aby som sa naučil žiť, musel som takmer zomrieť“.

„Chcem, aby ľudia poznali, že najcennejšie nie je to, čo v živote majú, ale koho majú“. Už som si toho vedomý. Už vidím to, čo som vtedy nevidel. Vtedy, keď som mal krásny (ovšem prázdny) život, ... rodinu, deti, peniaze, prácu, zdravie, „veľkolepý štýl života“. A pritom som nemal nič. Teraz, hoci už materiálne nemám nič (peniaze, majetok, auto, prácu, atď...), cítim sa byť najbohatším na svete. Ved' mám ešte svoje zdravie, zdravý rozum, svoje deti a veľa dobrých ľudí okolo seba. Ale hlavne svojho Boha! Boha, ktorého som často stratil, ba dokonca aj doslova odhodil. A teraz je to nesmierne krásny pocit, že znovu môžem povedať: - Bože môj!, ďakujem ti!

„Každý bude súdený sám za seba; nie preto, že je lepší alebo horší ako ostatný“. Aj to mám na zreteli, keď častokrát sa porovnávam s druhými. Nedržím v sebe závisť či poníženie k iným. Lepším gratulujem, ved' fakt sú dobrí! Slabších takisto rešpektujem; ved' sú takí, akí sú schopní byť. Teším sa, že ja nie som ako oni, telesne či duševne chorý. Ale nikdy ich neponížujem.

„Chcem, aby ľudia poznali, že trvá len pár sekúnd spôsobiť ľuďom, ktorých milujeme, hlboké zranenia, ale trvá veľa rokov, než sa tieto zranenia uzdravia“. Bohužiaľ, aj to poznám. Bolestnú podstatu tej myšlienky. Viem, že tie rany sa niekedy zahoja, ale častokrát predsa ostane aj jazva. V srdci, v pamäti, v duši. Jazva, ktorá aj po rokoch môže zabolieť. Chcel by som, podľa možností a schopností, čím viac takýchto zranení zahojiť!

„Chcem, aby ľudia poznali, že skutočný priateľ je ten, kto o nich všetko vie a predsa ich má rád“. Teraz vidím, ako málo skutočných priateľov som mal. Mal som ich síce veľa, ale oni ma len potrebovali (zo známeho dôvodu); ale nikdy neboli so mnou, len pri mne. Chcem mať už len jedného ozajstného priateľa, priateľku, ktorý ma naozaj bude mať rád.

„Ľudia zabudnú, čo ste povedali; zabudnú čo ste urobili; ale nikdy nezabudnú, ako sa vedľa vás cítili.“ Aj to je pravda. Pracujem na tom, aby ľudia zabudli na všetko zlé, čo bolo pri mne. Aby spomínali ma len v dobrom, a to dobré prevyšovalo všetok zlo. Aby ma ľudia brali ako jedného z nich. Aby moja prítomnosť nebola nijaká výnimočná, ale aby zbadali keď som preč.

Chcem len to dobré! Pre seba a pre iných!

Laco, klient Domu Charitas

Moje životné úskalia

V každom čísle časopisu *Cesta* sa stretávam s osudmi ľudí, ktorí vo svojom živote okrem bežných starostí a problémov museli, či musia zápasiť so závislosťou na alkohole alebo iných drogách. Keďže k týmto ľuďom patrí aj ja, chcem sa Vám zveriť s mojou osobnou skúsenosťou – s tým ako žijem dnes.

S nadmerným pitím alkoholu som začala mať problémy vo svojom 25-roku života. Pracovala som ako sekretárka dvoch vedúcich pracovníkov na tunajšom stavebnom podniku. Nemala som dôvod, aby som začala piť. A predsa ... Začínala som piť doma a po čase som neodolala ani v zamestnaní. Manžel si našiel priateľku počas mojej prvej protialkoholického liečby a podal žiadosť o rozvod. Pila som ďalej aj po absolvovaní prvého liečenia. Naše manželstvo rozviedli, malé dcéry zverili do opatery ich otca. Pojednávania som sa zúčastnila opitá, nepamätám sa, že som podpísala rozvod, ani to, že som súhlasila so zverením detí otcovi. Potom sa to všetko ešte zhoršilo. Denne som bola „naložená v alkohole“, zapadla som medzi bezdomovcov. Zastavilo ma až to, že ma vzali do väzby pre viaceré trestné činy. To bolo v roku 1984. Ako súčasť 18 mesačného nepodmienečného trestu odňatia slobody mi bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie na prednej Hore. Hanbila som sa vrátiť naspäť do Prešova. Písomne som komunikovala s učiteľkou staršej dcéry – to bol celý môj záujem o vlastné deti. Počas tejto ochranného liečenia som sa zoznámila s liečeným alkoholikom, príťažlivým mužom, ktorý vedel pekne rozprávať aj počúvať. Rozhodli sme sa, že budeme spolu žiť a navzájom si pomáhať. V decembri v r. 1986 sme uzavreli manželstvo a žili sme na strednom Slovensku v jeho rodisku. Po troch rokoch manželstva, kedy sa u nás striedali krátke obdobia abstinencie s recidivami a pobytmi v liečebniach, sa nám narodil krásny syn a po dvoch rokoch druhý. Abstinovať som však nedokázala. Manžel sa odmietal liečiť, nechodili sme medzi ľudí, doma býval agresívny a žiarlivý. Niekedy som nesmela ísť s kočíkom von – stačilo otvoriť okno v izbe a malý mal čerstvý vzduch. Toto nám malo stačiť namiesto prechádzky. Vo chvíľach, keď bol triezvy, bol ukázkovým manželom. Zniesol by modré z neba mne aj deťom. Neskôr začal kombinovať alkohol s liekmi a to bol začiatok nášho konca. Nedokázala som mu pomôcť, pretože pomoc som často potrebovala ja sama. Po mojich ťažkých recidivách nám opakovane odobrali chlapcov. Nakoniec im nariadili ústavnú výchovu. Spoločne sme ich navštevovali, no dlhodobejšie sme abstinovať nedokázali. Plakala som za synmi, za dcérami a krútila sa v bludnom kruhu. Musela som klesnúť až na dno, aby som si uvedomila, že musím začať až úplne od začiatku. Keď nám to nešlo dvom, tak to musím skúsiť sama. Za pomoci sociálnych pracovníkov a lekárskeho personálu liečebne v Sučanoch pri Martine som si našla podnájom aj zamestnanie v meste, kde v tom čase žili moje deti v náhradnej výchove. Začala som navštevovať kluby abstínujúcich alkoholikov, zúčastňovať sa akcií, ktoré poriadali tieto kluby v rámci Slovenska. Aj napriek hrozbám manžela, že ma pripraví o život, podala som žiadosť o rozvod, ktorý sa uskutočnil za asistencie mestskej polície. Našťastie som to prežila v zdraví. Pracovala som, abstinovala, mala som okolo seba vynikajúcich ľudí, veriacich a trpezlivých. Dva roky po rozvode súd zrušil ústavnú výchovu nad mojimi synmi a vrátil mi ich do výchovy. Bolo to pred deviatimi rokmi.

S dcérami sa mi nepodarilo zbližiť. Vyrastali v otcovej novej rodine, vychovávala ich nevlastná matka a ja v ich živote nezaujímam ani to najposlednejšie miesto. Musela som sa s tým naučiť žiť. Ublížila som im. Dnes sú obe dospelé a ja im prajem, aby nikdy v živote nemuseli okúsiť to, čím som prešla ja a mne mnoho podobných. Vždy budú mať u mňa otvorené dvere.

Mnohí závislí po absolvovaní liečenia odchádzajú do niektorého resocializačného zariadenia, kde v podstate pokračujú v liečbe. Ja som takéto pobyty neabsolvovala. Pracovala som ako animátorka v Nocľahárni Archa, ktorú spravuje Gréckokatolícka diecézna charita v Prešove a neskôr ako laická terapeutka v resocializačnom zariadení Provital v Koši pri Prievidzi. Práca s bezdomovcami, liečenými alkoholikmi a narkomanmi ma úžasne posilnila v mojej osobnej abstinencii. Tí, ktorí ma žiadali o pomoc, či radu si ani neuvedomovali ako veľmi sme si pomohli navzájom.

Dnes mi moji synovia robia väčšiu radosť ako deti v iných rodinách, ktoré mali to šťastie, že mohli byť všetci vždy spolu. Vážim si to, že som zamestnaná a vždy vo štvrtok, keď je to len trochu možné, navštevujem stretnutia v klube Kahan na Jarkovej ulici. Nedá mi

nespomenúť Vás Ivan, Mária, Janko, Jakub, Peter, Katka, Jožko, Janka, Helenka, Palko, Mirko a ostatní – vďaka. Vám vďačím za to, že sa dokážem tešiť z maličkostí, napríklad, keď ma zastavila spolužiačka zo základnej školy, stisla mi ruku a objala ma so slovami: „Milka obdivujem Ťa!“ Alebo že dokážem viesť svojich synov životom, pomôcť tým, ktorí sú ochotní pomoc prijať, a že dokážem vnímať problém závislosti ako najtvrdšiu skúšku svojho života. Škoda, že to nedokázal aj otec mojich vydarených synov. Zomrel tento rok v júli a pod jeho smrť sa podpísala jeho dlhodobá závislosť a neochota zmieriť sa s tým, že nám závislým dáva šancu na dôstojný život len trvalá abstinencia.

Mám výborných priateľov, s ktorými ma spája spoločná vec – abstinencia. Práve pri stretávaní sa s nimi som si overila pravdivosť anglického príslovia: „Bez priateľov nie je šťastie, ale bez nešťastia nespoznáme priateľov.“

Emília, členka klubu KAHAN

Adresár Gréckokatolíckej diecéznej charity

CDCH

Hlavná 2, 080 01 Prešov
tel./fax: 051/ 77 23 970
e-mail:
charitagkdch@stonline.sk
<http://charita.grkatpo.sk>

SOCIÁLNE CENTRUM

Pod Táborom 33
080 01 Prešov
Mária Kundračíková
tel./fax: 051/ 77 23 752

ADOS Charitas PREŠOV

Jarková 79
080 01 Prešov
Mgr. Eva Krištofová
tel.: 051/ 77 21 333

NOCLAHÁREŇ ARCHA

Pod Táborom 33
080 01 Prešov
Rudolf Bača
tel.: 051/ 77 21 697

ADOS Charitas SNINA

Budovateľská 2205/12
069 01 Snina
Helena Halagánová
tel.: 057/ 76 21 265

DOM CHARITAS

Jarková 79
080 01 Prešov
Ing. Branislav Božek
tel.: 051/ 77 23 709
e-mail: rsckd@stonline.sk

ADOS Charitas SABINOV

Jarková 79
080 01 Prešov
Mgr. Eva Krištofová
tel./fax: 051/ 77 21 333

DOMOV NÁDEJE

Pod Táborom 33
080 01 Prešov
Mgr. Peter Michančo
tel.: 051/ 77 23 752

DOM sv. ANNY

Letná 7
640 01 Stará Ľubovňa
Mgr. Soňa Gaborčaková
tel./fax: 052/ 43 22 196

CHSR PREŠOV
Jarková 79
080 01 Prešov
Ružena Nosáľová
tel./fax: 051/ 77 21 333

CHSR ČIRČ
Čirč 144
071 01 Čirč
Helena Kravcová
tel.: 052/ 49 28 261

CHSR MEDZILABORCE
Duchnovičova 477
068 01 Medzilaborce
Ing. Natália Vasiľutová
tel.: 057/ 73 22 829

CHSR STARÁ ĽUBOVŇA
Letná 7
064 01 Stará Ľubovňa
Monika Paraličová
tel.: 052/ 43 22 196

CHSR SVIDNÍK
Pavlovičová 170/3
089 01 Svidník
Anna Vatraľová
tel.: 054/ 75 24 093

CHCpDM HUMENNÉ
Mierová 4
066 01 Humenné
Mgr. Andrea Charitunová
tel.: 057/ 77 56 993

CHSR SNINA
Budovateľská 2205/12
069 01 Snina
Jiřina Jankajová
tel.: 057/ 76 21 265

CDCH - Centrum diecéznej charity
ADOS - Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
CHSR - Charitatívna služba v rodinách